

Location: ЈП Службен весник на РСМ
Contact: contact@slvesnik.com.mk
Date: 17.12.2024 14:40:56
Reason: Документ со електронски печат
CN=JP Sluzben vesnik na RSM, O=JP Sluzben vesnik
na Republika Severna Makedonija,
OID.2.5.4.97=NTRMK-4054857, OU=VAT -
4030987108771, C=MK

СЛУЖБЕН ВЕСНИК

на Република Северна Македонија

Број 255 17 декември 2024, вторник година LXXX
www.slvesnik.com.mk contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
4453. Закон за изменување и дополнување на Законот за шумите.....	2	4461. Закон за изменување и дополнување на Законот за утврдување на јавен интерес и номинирање на стратешки партнер за имплементација на проектот за изградба на инфраструктурниот Коридор 8 (делница: Тетово – Гостивар – Букојчани и Проектот за автопатот Требеништа – Струга – Кафасан) и Коридорот 10 д (делница на автопатот Прилеп – Битола) во Република Северна Македонија.....	40
4454. Закон за изменување и дополнување на Законот за градење.....	4		
4455. Закон за системот на внатрешна финансиска контрола во Јавниот сектор...	4	4462. Деловник за работа на Комисијата за изработка и следење на спроведувањето на предвидените мерки и остварување на целите на Националниот акциски план.....	41
4456. Закон за изменување и дополнување на Законот за матичната евиденција.....	28	4463. Решение за забрана на увоз и транзит на живи животни, производи и нуспроизводи од животинско потекло заради заштита од внесување на вирусот на чума кај мали преживари во Република Северна Македонија по потекло од Република Бугарија...	42
4457. Закон за изменување и дополнување на Законот за јавна чистота.....	31	4464. Решение за бришење од Регистарот на радиодифузери.....	43
4458. Закон за изменување и дополнување на Законот за гробишта и погребални услуги.....	35	4465. Правилник за формата и содржината на Прекршочниот платен налог.....	44
4459. Закон за изменување и дополнување на Законот за комуналните дејности.....	37	Огласен дел.....	1-32
4460. Закон за изменување на Законот за гаранција на Република Северна Македонија на обврските по финансискиот договор наменет за финансирање на проектот „Интерконектор за пренос на природен гас Грција - Северна Македонија“, кој ќе се склучи меѓу Европската инвестициона банка и Акционерското друштво за вршење на енергетски дејности национални енергетски ресурси Скопје, во државна сопственост.....	39		

Член 61

Одредбите од членовите 48, 49, 50 и 53 од овој закон, коишто се однесуваат на подготовката на Консолидираниот годишен извештај за функционирање на системот на внатрешна финансиска контрола во јавниот сектор ќе започнат да се применуваат од 1 јануари 2029 година.

Член 62

Овој закон влегува во сила со денот на објавувањето во „Службен весник на Република Северна Македонија“.

L I G J

PËR SISTEMIN E KONTROLLIT TË BRENDSHËM FINANCIAR NË SEKTORIN PUBLIK

I. DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

1. Lënda e rregullimit

Neni 1

(1) Me këtë ligj rregullohet sistemi i kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik, i cili përfshin menaxhimin dhe kontrollin financiar, revizionin e brendshëm dhe koordinimin e aktiviteteve për themelimin dhe zhvillimin e tyre në pajtim me standardet ndërkombëtare për kontrollin e brendshëm dhe revizionin e brendshëm.

(2) Ky ligj rregullon organizimin, standardet, metodologjinë, marrëdhëniet dhe përgjegjësitë, si dhe kompetencat e ministrit të Financave, fushëveprimin dhe përgjegjësitë e subjekteve publike për krijimin dhe zbatimin e kontrollit të brendshëm financiar dhe krijimin dhe funksionimin e organit këshillimor për kontrollin e brendshëm financiar në sektorin publik.

2. Harmonizimi dhe koordinimi i zhvillimit të sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik

Neni 2

(1) Ministri i Financave është përgjegjës për koordinimin e krijimit dhe zhvillimit të sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik, dhe në emër të tij Sektori për harmonizimin qendror të sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik në Ministrinë e Financave (në tekstin e mëtejme: Njësia Qendrore e Harmonizimit).

(2) Koordinimin nga paragrafi (1) i këtij neni, ministri i Financave e bën nëpërmjet:

- harmonizimit dhe rishikimit të cilësisë së menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe revizionit të brendshëm dhe
- pregatitjes dhe miratimit të akteve nënligjore, manualeve, udhëzimeve dhe mjeteve të tjera metodologjike.

(3) Udhëheqësit e subjekteve publike janë përgjegjës për vendosjen, zbatimin dhe mbajtjen e kontrollit të brendshëm financiar brenda njësive të tyre.

3. Përfshirja

Neni 3

Dispozitat e këtij ligji vlejné për të gjitha subjektet publike, përveç Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

4. Përkufizimet

Neni 4

Termat e veçantë të përdorur në këtë ligj kanë këtë kuptim:

1. **“Fondet publike”** janë të gjitha fondet e mbledhura, të pranuar, të përvetësuara, të ndara dhe të shpenzuara nga subjektet publike, duke përfshirë të hyrat buxhetore, kërkesat, shpenzimet dhe subvencionet;

2. **“Subjektet publike”** janë shfrytëzuesit e buxhetit, ndërmarrjet publike dhe shoqëritë tregtare me pronësi dominuese ose të plotë të shtetit ose komunave dhe qytetit të Shkupit, institucione jofitimprurëse, të kontrolluara dhe financuara nga shteti ose komunat dhe Banka Popullore e Republikës së Maqedonisë së Veriut;

3. **“Shfrytëzues të buxhetit”** janë të gjithë personat juridikë të themeluar nga shteti ose komunat, fondet sociale, komunat dhe Qyteti i Shkupit, përveç Bankës Popullore të Republikës së Maqedonisë së Veriut, ndërmarrjeve publike dhe shoqërive tregtare, institucioneve jofitimprurëse, të themeluara nga shteti ose komunat dhe qyteti i Shkupit;

4. **“Shfrytëzues amë buxhetor”** është shfrytëzuesi buxhetor i cili hierarkikisht është superior ndaj të gjithë shfrytëzuesve buxhetorë dhe subjekteve tjera publike nën juridiksionin e tij, me përjashtim të Kuvendit të Republikës së Maqedonisë së Veriut, i cili është shfrytëzues amë buxhetor i cili nuk është hierarkikisht superior ndaj të tjerëve shfrytëzuesit buxhetorë dhe subjektet e tjera publike;

5. **“Ndërmarrjet publike në pronësi publike”** janë ndërmarrjet publike si dhe shoqëritë tregtare në pronësi të plotë ose të përgjithshme të pushtetit qendror ose në pronësi të përgjithshme të qytetit të Shkupit ose një ose më shumë komunave;

6. **“Menaxhimi financiar dhe kontrolli”** është sistemi i përgjithshëm i kontroleve të brendshme, i krijuar nga titullarët e njësive publike që janë në krye të tij. Këto kontrole, nëpërmjet menaxhimit të rrezikut, ofrojnë siguri të arsyeshme se fondet buxhetore dhe të tjera përdoren në mënyrë të përshtatshme, etike, ekonomike, efektive dhe efikase për arritjen e qëllimeve. Ai përfshin respektimin e ligjeve dhe rregulloreve të tjera dhe ruajtjen e burimeve nga humbja, keqpërdorimi dhe dëmtimi. Ky sistem mbulon të gjitha transaksionet e biznesit, veçanërisht ato që kanë të bëjnë me të ardhurat/hyrjet, shpenzimet/kostot, procedurat për prokurimin publik dhe lidhjen e kontratave, rimbursimin e shumave të paguara, aktivitet dhe detyrimet;

7. **“Qeverisja e korporatës”** është tërësia e marrëdhënieve ndërmjet menaxhmentit të një kompanie, bordit të saj, aksionarëve të saj dhe palëve të tjera të interesuara. Gjithashtu, qeverisja e korporatës siguron strukturën nëpërmjet së cilës përcaktohen qëllimet e kompanisë dhe përcaktohen mënyrat për arritjen e këtyre qëllimeve dhe monitorimin e performancës. Qeverisja e mirë e korporatës duhet të ofrojë stimulj adekuat për bordin dhe menaxhmentin për të ndjekur qëllimet që janë në interes të kompanisë dhe aksionarëve të saj dhe duhet të mundësojë monitorim efektiv;

8. **“Një gjurmë revizioni”** është një rrjedhë e dokumentuar e transaksioneve financiare dhe transaksioneve të tjera nga fillimi deri në fund, për të mundësuar monitorimin e të gjitha aktiviteteve individuale dhe miratimin e tyre, dhe përfshin mirëmbajtjen e sistemeve të dokumentacionit, raportimit, kontabilitetit dhe arkivimit;

9. **“Kontrolli”** janë të gjitha aktivitetet që ndërmerren me qëllim të evitimit ose zvogëlimit të rreziqeve;

10. **“Ekonomizim”** është minimizimi i kostove për burimet e përdorura për kryerjen e veprimtarive, duke pasur parasysh cilësinë e duhur;

11. **“Efikasiteti”** është maksimizimi i efekteve ose rezultateve të një veprimtarie të caktuar në raport me fondet e investuara;

12. **“Efektiviteti”** është shkalla në të cilën janë arritur qëllimet e një veprimtarie të caktuar ose lidhja ndërmjet ndikimit (efektit) të planifikuar dhe ndikimit (efektit) të arritur të një veprimtarie të caktuar;

13. **“Kontrollet ex ante”** janë kontrole që synojné të sigurojnë ligjshmërinë dhe rregullsinë e vendimeve financiare dhe vendimeve të tjera para se të merren, pra para se të vendoset për përdorimin e mjeteve buxhetore dhe mjeteve nga burime të tjera, gjatë zbatimit të vendimeve financiare dhe të tjera deri te faza e pagesës;

14. **“Kontrollet ex post”** janë kontrolle që synojnë të sigurojnë mbledhje dhe shfrytëzim të rregullt, të dedikuar dhe me kohë të mjeteve buxhetore dhe mjeteve nga burime të tjera, arritjen e rezultateve të pritura dhe zbulimin e gabimeve, devijimeve dhe parregullsive të mundshme;

15. **“Rregulloret e brendshme”** janë akte të miratuara nga udhëheqësi i njësisë publike në bazë të ligjeve dhe rregulloreve të tjera, duke marrë parasysh karakteristikat e veçanta të funksionimit të njësisë publike që rregullojnë më hollësisht ecurinë e proceseve kyç të menaxhimit financiar dhe kontrollit, duke hartuar procedura, duke përcaktuar pjesëmarrësit dhe kompetencat dhe përgjegjësitë e tyre, zhvillimin e aktiviteteve të kontrollit për të reduktuar rreziqet për të garantuar ligjshmëri dhe rregulsi, ekonomi, efikasitet dhe efektiviteti në menaxhimin e aseteve;

16. **“Kontabiliteti i menaxhimit”** është një pjesë e kontabilitetit të brendshëm të krijuar dhe zhvilluar për t'i dhënë informacion udhëheqësit të institucionit dhe drejtuesve të njësisë të brendshme organizative për treguesit e performancës dhe informacione të tjera financiare dhe jofinanciare për regjistrat cilësorë, për bazat e të dhënave të organizuara dhe për raportet mbi të ardhurat, shpenzimet, pasuritë dhe detyrimet;

17. **“Revizioni i brendshëm”** është një shërbim i pavarur, objektiv dhe këshillues i krijuar për të shtuar vlerën dhe për të përmirësuar performancën e njësisë ekonomike. Ai ndihmon njësinë ekonomike të arrijë qëllimet e saj duke vendosur një qasje sistematike, të disiplinuar për vlerësimin dhe përmirësimin e efektivitetit të proceseve të menaxhimit të rrezikut, kontrollit dhe qeverisjes;

18. **“Funksionimi i revizionit të brendshëm”** është një profesionist ose një grup profesionistësh për ofrimin e shërbimeve të sigurimit dhe këshillimit për njësinë publike;

19. **“Karta e revizionit të brendshëm”** është dokument formal që përfshin mandatin e funksionit të revizionit të brendshëm, strukturën organizative, mënyrën e raportimit, fushën e punës, llojet e shërbimeve dhe specifika të tjera;

20. **“Parregullsi”** është mospërputhja ose zbatimi i gabuar i ligjeve dhe rregulloreve të tjera, përfshirë marrëveshjet ndërkombëtare, që rezultojnë nga veprimet ose mosveprimet e subjekteve publike dhe që kanë ose mund të kenë ndikim të dëmshëm në fondet buxhetore dhe fondet nga burime të tjera, pavarësisht nëse përfshijnë të hyrat/hyrjet, shpenzimet/shpenzimet, kthimet, aktivet dhe detyrimet;

21. **“Llogaridhënie udhëheqëse”** është detyrim i udhëheqësit për të arritur rezultate në mënyrë ligjore, etike dhe të rregullt në pajtim me parimet e ekonomizimit, efikasitetit dhe efektivitetit. Përgjegjësia udhëheqëse nënkupton përgjegjësinë për sigurimin e organizimit adekuat me linjat e duhura të kompetencave dhe përgjegjësi, procedurat dhe raportimin për arritjen e rezultateve në mënyrë ligjore dhe të rregullt në pajtim me parimet e ekonomizimit, efikasitetit dhe efektivitetit brenda kornizës së kompetencave të deleguara;

22. **“Përgjegjësia”** është detyrimi i drejtuesve/punonjësve për të kryer dhe përfunduar obligimet dhe detyrat e deleguara me autoritet, në mënyrë ligjore dhe të rregullt në pajtim me parimet e ekonomizimit, efikasitetit dhe efektivitetit. Përgjegjësia nënkupton detyrimin e udhëheqësve për të njoftuar personin që ka transferuar kompetencat dhe përgjegjësitë e tyre;

23. **“Burime”** janë të gjitha burimet që janë në dispozicion të njësisë publike (financiare, materiale, njerëzore, informative);

24. **“Njësia funksionale e revizionit të brendshëm”** është një njësi e revizionit të brendshëm që realizon qëllimin e revizionit të brendshëm;

25. **“Korniza Ndërkombëtare e Praktikave Profesionale (IPPF)”** është një kornizë që përfshin standardet globale të revizionit të brendshëm, kërkesat tematike dhe udhëzimet globale, të publikuara nga Instituti Ndërkombëtar i Auditorëve të Brendshëm (IIA) dhe

26. **“Korniza Ndërkombëtare për Kontrollin e Brendshëm”** është korniza e publikuar nga Komiteti i Organizatave Sponsorizuese të Komisionit Treadway (COSO).

II. MENAXHIMI FINANCIAR DHE KONTROLLI

1. Përfshirja e menaxhimit financiar dhe kontrollit

Neni 5

(1) Menaxhimi financiar dhe kontrolli i njësisë publike përfshin proceset financiare të planifikimit, realizimit, monitorimit dhe raportimit për:

- të ardhurat dhe hyrjet e tjera,
- shpenzimet dhe daljet e tjera dhe
- pretendimet, detyrimet dhe pronat.

(2) Menaxhimi financiar dhe kontrolli përfshin të gjitha proceset e punës dhe të gjitha njësitë organizative në subjektin publik për kryerjen e proceseve të punës dhe arritjen e qëllimeve dhe rezultateve për të cilat janë të autorizuar dhe përgjegjës.

(3) Menaxhimi financiar dhe kontrolli mbulon të gjitha aktivet dhe detyrimet e njësisë publike, duke përfshirë asetet nga fondet e Bashkimit Europian dhe fondet e tjera.

(4) Sistemi për menaxhim dhe kontroll financiar vazhdimisht vlerësohet dhe zhvillohet me qëllim të realizimit efikas të misionit dhe qëllimeve të entit publik.

2. Qëllimi i menaxhimit dhe kontrollit financiar

Neni 6

Menaxhimi financiar dhe kontrolli krijohet dhe zhvillohet për të arritur objektivat e përgjithshme të punës, si:

- bërja e gjërave në mënyrë korrekte, etike, ekonomike, efektive dhe efikase,
- harmonizimi i veprimeve me ligjet, rregulloret e tjera, politikat e vendosura, planet dhe procedurat,
- mbrojtja e pronës dhe burimeve të tjera nga humbjet e shkaktuara nga keqmenaxhimi, shpenzimet dhe shfrytëzimi i pajustifikuar, si dhe nga parregullsitë dhe abuzimet,
- forcimi i përgjegjësisë për përfundimin me sukses të detyrave,
- regjistrimi i saktë i transaksioneve financiare dhe
- raportimi financiar në kohë dhe i besueshëm dhe monitorimi i rezultateve të operimit.

3. Procese kyçe të menaxhimit dhe kontrollit financiar

Neni 7

(1) Menaxhimi financiar dhe kontrolli drejton dhe kontrollon ndikimet financiare të punës nëpërmjet një sistemi gjithëpërfshirës kontrollesh të bazuara në menaxhimin e rrezikut.

(2) Menaxhimi financiar dhe kontrolli ofron siguri të arsyeshme se për arritjen e qëllimeve, buxheti dhe fondet e tjera do të përdoren në mënyrë korrekte, etike, ekonomike, efikase dhe efektive, në pajtim me ligjet dhe rregulloret e tjera, të mbrojtura nga humbja, keqpërdorimi dhe dëmtimi.

(3) Proceset kryesore për menaxhimin financiar dhe kontrollin janë:

- a) Proceset e planifikimit, të cilat përfshijnë:
 - planifikimi strategjik dhe
 - planifikimi i prioritetëve afatmesme dhe vlerësimi fiskal i tyre (iniciativa të reja, projekte të reja, projekte të investimeve publike, etj.);
- b) Planifikimi i buxhetit, i cili përfshin:
 - planifikimin e të ardhurave dhe hyrjeve të tjera,
 - planifikimin e shpenzimeve dhe daljeve të tjera dhe
 - përgatitjen e planeve financiare;
- v) Procesi i realizimit të buxhetit, i cili përfshin:
 - mbledhjen e të ardhurave dhe hyrjeve të tjera;

- menaxhimin e likuiditetit buxhetor;
 - ndërmarrjen e detyrimeve;
 - prokurimi publik;
 - menaxhimin e hyrjeve dhe daljeve të dedikuara;
 - kthimin e fondeve publike të shpenzuara në mënyrë të paarsyeshme dhe
 - pagesën e detyrimeve.
- g) Procesi i menaxhimit të aseteve, i cili përfshin:
- prokurimin, asgjësimin dhe përdorimin;
 - shitjen e aseteve;
 - koncesionin dhe
 - mbrojtjen nga abuzimet, humbjet dhe dëmet dhe
- d) Proceset e kontabilitetit, të cilat përfshijnë:
- regjistrimet dhe regjistrimet kontabël dhe
 - raportimin financiar.

4. Akte të brendshme për zbatimin e menaxhimit dhe kontrollit financiar në subjektin publik

Neni 8

(1) Udhëheqësi i subjektit publik, në bazë të vlerësimeve të rrezikut, miraton akte të brendshme nëpërmjet të cilave do të përpunohen procedurat për zbatimin e proceseve kyçe të menaxhimit financiar dhe kontrollit në nivel subjekti, duke përfshirë përgatitjen e ex ante dhe kontrollet ex-post dhe rolet dhe detyrat, kompetencat dhe përgjegjësitë e njësive të brendshme organizative të përfshira në zbatimin e proceseve kyçe të menaxhimit financiar dhe kontrollit.

(2) Aktet e brendshme nga paragrafi (1) i këtij neni përpilohen duke marrë parasysh kërkesat për zbatimin e proceseve kyçe për menaxhimin financiar të rregulluara me aktet përkatëse ligjore dhe nënligjore dhe specifikat operative dhe organizative të subjektit publik.

5. Llogaridhënie udhëheqëse

Neni 9

(1) Udhëheqësi i shfrytëzuesit amë buxhetor përgjigjet për zhvillimin e një sistemi efikas dhe efektiv për menaxhimin financiar dhe kontrollin e organit që e ka caktuar.

(2) Udhëheqësi i shfrytëzuesit buxhetor i përgjigjet udhëheqësit të shfrytëzuesit amë buxhetor për zhvillimin e një sistemi efikas dhe efektiv për menaxhimin dhe kontrollin financiar.

(3) Udhëheqësi i ndërmarrjes publike i përgjigjet organit mbikëqyrës për zhvillimin e një sistemi efikas dhe efektiv për menaxhimin financiar dhe kontroll.

(4) Përgjegjësia e menaxherëve nga paragrafët (1), (2) dhe (3) të këtij neni mbulon përgjegjësitë për:

- përgatitjen dhe zbatimin e planeve strategjike dhe të tjera, si dhe të programeve për arritjen e qëllimeve;
- harmonizimin e planeve dhe programeve strategjike dhe të tjera me buxhetin, përkatësisht planin financiar;
- organizimin e brendshëm që duhet të përafrohet me detyrat, me kompetencat dhe përgjegjësitë e përcaktuara qartë për zbatimin efikas dhe efektiv të qëllimeve dhe përdorimin e burimeve financiare të ndara për zbatimin e tyre;
- krijimin e një sistemi raportimi në pajtim me kompetencat dhe përgjegjësitë e deleguara për monitorimin e rezultateve dhe efekteve të arritura me fondet e alokuara;
- menaxhimin e rrezikut;
- vendosjen e kontroleve për të siguruar menaxhim të duhur, etik, ekonomik, efikas dhe efektiv të të ardhurave, shpenzimeve, aktiveve dhe detyrimeve;
- krijimin e sistemeve efikase dhe efektive për informacionin dhe komunikimin, duke përfshirë sistemin e kontabilitetit dhe
- monitorimin dhe vlerësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të sistemit të kontrollit të brendshëm.

(5) Udhëheqësi i shfrytëzuesit amë buxhetor e rregullon mënyrën e bashkëpunimit dhe raportimit, me shfrytëzuesit buxhetorë dhe ndërmarrjet publike në kompetencë të tij.

(6) Udhëheqësi i shfrytëzuesit buxhetor dhe udhëheqësi i ndërmarrjes publike, gjatë kryerjes së detyrave nga paragrafi (4) i këtij neni, ndjek procedurat dhe udhëzimet e dhëna nga shfrytëzuesi mëmë buxhetor.

6. Delegimi i autorizimeve dhe përgjegjësi për menaxhim dhe kontroll financiar në subjektin publik

Neni 10

(1) Udhëheqësi i njësive publike mund t'ua delegojë kompetencat dhe përgjegjësitë për zbatimin e proceseve kyçe për menaxhimin financiar dhe kontrollin të udhëheqësit e njësive të brendshme organizative.

(2) Me delegim të kompetencave nënkuptohet edhe delegimi i përgjegjësi, ku me delegimin e kompetencave dhe përgjegjësi nuk përjashtohet llogaridhënia, përkatësisht përgjegjësia e udhëheqësit të subjektit publik.

(3) Me rastin e delegimit të kompetencave dhe përgjegjësi, parimi i ndarjes së detyrave do të zbatohet në atë mënyrë që një zyrtar nuk do të lejohet të jetë njëkohësisht përgjegjës për: marrjen e obligimeve financiare, miratimin e pagesës dhe kontabilitetit.

(4) Njësia organizative për çështje financiare ndërmjet shfrytëzuesve amë buxhetorë, shfrytëzuesve buxhetorë dhe ndërmarrjeve publike nuk kryen blerje dhe nuk nënshkruan kontrata, me qëllim të zbatimit të parimit të ndarjes së detyrave.

7. Përgjegjësitë e udhëheqësve të njësive të brendshme organizative në subjektin publik

Neni 11

(1) Udhëheqësi i njësive të brendshme organizative në njësinë publike i përgjigjet udhëheqësit të njësive publike, për zhvillimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në kuadër të kompetencave dhe përgjegjësi të deleguara për:

- përcaktimin e qëllimeve në kompetencën e tyre, të cilat duhet të përpunohen me qëllimet dhe mjetet e përcaktuara në nivel lëndor;
- përcaktimin e treguesve të performancës për monitorim dhe raportim për rezultatet dhe efektet e arritura;
- arritjen e qëllimeve në pajtim me planet dhe programet strategjike dhe të tjera, buxhetin e miratuar, përkatësisht planin financiar dhe ligjet dhe rregulloret përkatëse;
- menaxhimin e rrezikut që mund të ketë ndikim në arritjen e qëllimeve;
- vendosjen dhe zbatimin e aktiviteteve të kontrollit në proceset e punës, programet, projektet dhe aktivitetet me qëllim arritjen e qëllimeve të njësive organizative dhe sigurimin e menaxhimit të duhur, etik, ekonomik, efektiv dhe efikas të burimeve financiare që i ndahen njësive organizative;
- monitorimin dhe vlerësimin e rezultateve dhe efekteve të arritura;
- monitorimin dhe vetëvlerësimin e vazhdueshëm të efikasitetit dhe efektivitetit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit brenda kompetencës së tyre;
- përmirësimin e vazhdueshëm të proceseve të punës për të arritur efikasitet dhe efektivitet më të mirë.

(2) Udhëheqësit e njësive të brendshme organizative në shfrytëzuesin amë buxhetor bashkëpunojnë me shfrytëzuesit buxhetorë dhe ndërmarrjet publike nën autoritetin e tyre.

(3) Udhëheqësit e njësive të brendshme organizative në shfrytëzuesin e buxhetit janë përgjegjës para udhëheqësit të shfrytëzuesit buxhetor për zhvillimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në mënyrë të përshtatshme për qëllimin e punës, duke ndjekur udhëzimet e shfrytëzuesit amë buxhetor.

8. Komponente të sistemit për kontroll të brendshëm**Neni 12**

(1) Sistemi i kontrollit të brendshëm përbëhet nga pesë komponentë të ndërlidhur:

- mjedisi i kontrollit;
- menaxhimi i rrezikut;
- aktivitetet e kontrollit;
- informacioni dhe komunikimi dhe
- monitorimi dhe vlerësimi.

(2) Komponentët nga paragrafi (1) i këtij neni bazohen në Kornizën Ndërkombëtare për Kontroll të Brendshëm.

9. Mjedisi kontrollues**Neni 13**

Udhëheqësi i njësisë publike duhet të krijojë një mjedis kontrolli që do të sigurojë respektimin e integritetit personal dhe profesional dhe parimet etike të sjelljes së punonjësve, një mision, vizion dhe qëllime të qarta, stilin e duhur të udhëheqjes dhe menaxhimit, strukturën e brendshme organizative, duke përfshirë shpërndarjen e kompetencave dhe përgjegjësi për realizimin e qëllimeve dhe vendosjen e linjave të duhura të raportimit, menaxhimin e burimeve njerëzore dhe kompetencën e punonjësve.

10. Menaxhimi me rrezik**Neni 14**

(1) Udhëheqësi i subjektit publik duhet të vendosë menaxhimin e rrezikut si një proces të përgjithshëm të përcaktimit, vlerësimit dhe monitorimit të rreziqeve në lidhje me qëllimet e përcaktuara dhe marrjen e masave të nevojshme për reduktimin e rreziqeve.

(2) Udhëheqësi i subjektit publik duhet të sigurojë dokumentimin e rreziqeve kryesore në regjistrin e rreziqeve që mbahet në subjektin publik.

11. Aktivitete kontrolluese**Neni 15**

(1) Udhëheqësi i subjektit publik duhet të vendosë kontrolle që përfshijnë rregulla të shkruara, procedura, parime dhe masa apo aktivitete të tjera për reduktimin e rreziqeve në një nivel të pranueshëm, për të arritur qëllimet e përcaktuara.

(2) Veprimtaritë e kontrollit nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohen si kontrolle ex ante dhe ex post, ndërsa për formën e tyre vendos udhëheqësi i subjektit publik, duke marrë parasysh specifikat e punës së subjektit publik dhe duke respektuar parimin e ndarjes së detyrave.

12. Informata dhe komunikime**Neni 16**

(1) Udhëheqësi i subjektit publik krijon një sistem informacioni dhe komunikimi, duke përfshirë sistemin e kontabilitetit, i cili do të sigurojë që udhëheqësit të marrin informacion në kohë dhe të duhur për qëllime të menaxhimit dhe kontrollit financiar ekonomik, efikas dhe efektiv në të gjitha nivelet e subjektit publik.

(2) Udhëheqësi i subjektit publik siguron dokumentacionin e të gjitha transaksioneve financiare dhe të tjera për të siguruar gjurmën e duhur të revizionit për monitorim dhe vlerësim.

(3) Udhëheqësi i subjektit publik i siguron publikut qasje në informacione në pajtim me rregulloret përkatëse për publikimin e tyre.

13. Monitorim dhe vlerësim**Neni 17**

(1) Udhëheqësi i subjektit publik siguron monitorim dhe vlerësim të vazhdueshëm të sistemit të kontrollit të brendshëm me qëllim të vlerësimit të efikasitetit dhe efektivitetit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe marrjen e masave të nevojshme për përmirësimin e tij.

(2) Monitorimi dhe vlerësimi nga paragrafi (1) i këtij neni bëhet nëpërmjet monitorimit të vazhdueshëm, vetëvlerësimit dhe revizionit të brendshëm. Monitorimi dhe vlerësimi i sistemit kryhet edhe nëpërmjet një revizioni të jashtëm.

14. Korniza për zhvillim të sistemit për kontroll të brendshëm dhe kontrolle për cilësi**Neni 18**

(1) Ministri i Financave përshkruan më nga afër përmbajtjen e kornizës për krijimin dhe zhvillimin e sistemit të kontrollit të brendshëm dhe shtjellon përmbajtjen e komponentëve të kontrollit të brendshëm, në bazë të të cilave subjektet publike sigurojnë zhvillimin e procedurave shtesë për zbatimin e sistemit të kontrollit të brendshëm në pajtim me specifikat e tyre.

(2) Rishikimin e cilësisë së sistemit për menaxhim financiar dhe kontroll të shfrytëzuesit kryesorë buxhetorë e bën Njësia Qendrore për Harmonizim me qëllim të:

- përcaktimit të situatës në zbatimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në sektorin publik në praktikë;
- dhënies së rekomandimeve për përmirësimin e aktiviteteve të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe
- mbledhjes së informacionit për të përmirësuar metodologjinë për menaxhimin financiar dhe kontrollin.

(3) Ministri i Financave e përcakton mënyrën e kryerjes së shqyrtimit të cilësisë së menaxhimit financiar dhe kontrollit.

15. Koordinimi i zhvillimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit në nivel të njësisë publike**Neni 19**

Njësia organizative e çështjeve financiare në njësinë publike është përgjegjëse për bashkërendimin e aktiviteteve që lidhen me zhvillimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit në nivel të njësisë publike.

16. Kushtet që duhet të plotësojë udhëheqësi i njësisë organizative të çështjeve financiare**Neni 20**

Udhëheqësi i njësisë organizative të çështjeve financiare duhet të plotësojë:

- kushtet e përgjithshme të punësimit të përcaktuara me ligj;
- diplomë universitare me të paktën 240 kredite sipas SETK ose të përfunduar VII/1 në fushën e ekonomisë;
- të ketë përvojë pune të paktën tre vjet në fushën e financave dhe
- me vendim gjykatë se nuk i është shqiptuar masa e ndalimit të ushtrimit të një veprimtarie ose profesioni për sa kohë zgjat ndalimi.

17. Roli i njësisë organizative për çështjet financiare pranë shfrytëzuesit amë buxhetor**Neni 21**

(1) Njësia organizative e çështjeve financiare pranë shfrytëzuesit amë buxhetor, detyrat koordinuese nga neni 19 i këtij ligji, i kryen sipas këtyre punëve:

- пëргатитja e propozimeve për aktet e brendshme nga neni 8 i këtij ligji, të cilat rregullojnë më hollësisht proceset kyçe në menaxhimin financiar dhe kontrollin, të cilat miratohen nga udhëheqësi i shfrytëzuesit амë buxhetor;

- monitorimin e zbatimit të akteve të brendshme nga paragrafi 1 i këtij paragrafi dhe propozimin e amendamenteve të tyre në pajtim me ndryshimet e ligjeve dhe rregulloreve të tjera në të cilat ato bazohen, në pajtim me ndryshimet në punën e përdoruesve buxhetorë dhe rezultatet e vlerësimit e jashtme dhe vetëvlerësimi i sistemit përk kontroll të brendshëm;

- hartimin e instruksioneve dhe udhëzimeve shtesë përk zbatimin e akteve të brendshme nga paragrafi 1 i këtij paragrafi, duke dhënë interpretim lidhur me zbatimin e tyre nëse është e nevojshme;

- krijimin dhe menaxhimin e sistemeve të kontabilitetit të brendshëm, duke përfshirë kostot dhe kontabilitetin e menaxhimit në nivel të shfrytëzuesve амë buxhetorë dhe shfrytëzuesve buxhetorë nën autoritetin e tyre, aty ku është e aplikueshme;

- dhënien e këshillave dhe mbështetjes udhëheqësve të njësisë të brendshme organizative dhe udhëheqësve të shfrytëzuesve buxhetorë, nën autoritetin e shfrytëzuesit амë buxhetor, në formësimin dhe zhvillimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, i cili mundëson ndikimet financiare të aktiviteteve të punës përk të cilat udhëheqësit janë përgjegjës që të njihen në kohën e duhur, të kontrollohen dhe drejtohen siç duhet përk të siguruar menaxhim të duhur, etik, ekonomik, efikas dhe efektiv të burimeve;

- koordinimin e vetëvlerësimit të sistemit të kontrollit të brendshëm dhe përgatitjen e raportit vjetor përk sistemin e kontrollit të brendshëm nga nenet 48 dhe 49 të këtij ligji;

- koordinimin e përgatitjes së raportit vjetor përk sistemin e kontrollit të brendshëm nga neni 50 i këtij ligji dhe

- koordinimin e përgatitjes së një plani vjetor përk zhvillimin e sistemit të kontrollit të brendshëm përk proceset kyçe të menaxhimit financiar dhe kontrollit.

(2) Plan i vjetor përk zhvillimin e sistemit të kontrollit të brendshëm përk proceset kyçe të menaxhimit financiar dhe kontrollit miratohet dhe nënshkruhet nga udhëheqësi i shfrytëzuesit амë buxhetor jo më vonë se 30 mars të vitit aktual.

Neni 22

Propozimet e rregullores së brendshme nga neni 21, paragrafi (1), nënparagrafi 1 i këtij ligji i harton njësisë organizative përk çështje financiare në bashkëpunim me udhëheqësin e njësisë organizative të brendshme përk katëse përgjegjëse përk arritjen e qëllimeve të shfrytëzuesit амë buxhetor.

18. Koordinimi i menaxhimit financiar dhe kontrollit të shfrytëzuesi buxhetor në të cilin nuk është krijuar njësi organizative përk çështje financiare

Neni 23

Në rast se shfrytëzuesi buxhetor nuk ka themeluar njësi organizative përk çështje financiare, detyrat koordinuese nga neni 21, paragrafi (1) i këtij ligji i kryen njësisë organizative përk çështje financiare të shfrytëzuesit амë buxhetor.

19. Roli i njësisë së çështjeve financiare të shfrytëzuesit буxhetорë nën autoritetin e shfrytëzuesit амë buxhetor

Neni 24

(1) Njësisë organizative e çështjeve financiare të shfrytëzuesi buxhetor i kryen punët koordinuese nga neni 21, paragrafi (1) i këtij ligji, në mënyrë të përshtatshme përk fushëveprimtarinë e punës së shfrytëzuesit буxhetор.

(2) Njësisë organizative e çështjeve financiare të shfrytëzuesi buxhetor gjatë hartimit të akteve të brendshme, zhvillimit të sistemit të kontabilitetit dhe këshillimit dhe

mbështetjes së udhëheqësve të njësisë të brendshme organizative, ndjek instruksionet dhe udhëzimet e marra nga shfrytëzuesi амë buxhetor, kur është e zbatueshme.

20. Roli i njësisë organizative të çështjeve financiare në ndërmarrjet me pronësi publike

Neni 25

(1) Njësisë organizative e çështjeve financiare në ndërmarrjet publike, detyrat koordinuese nga neni 21, paragrafi (1) i këtij ligji, i kryen me këto punë:

- përgatitja e propozimeve përk akte të brendshme që rregullojnë më hollësisht proceset kyçe në menaxhimin financiar dhe kontrollin dhe miratohen nga organi drejtues i ndërmarrjes publike.

- monitorimin e zbatimit të akteve të brendshme nga paragrafi 1 i këtij paragrafi dhe propozimin e amendamenteve të tyre në pajtim me ndryshimet e ligjeve dhe rregulloreve të tjera në bazë të të cilave janë miratuar, në pajtim me ndryshimet në funksionimin e ndërmarrjeve publike dhe rezultatet e vlerësimeve të jashtme dhe vetëvlerësimit të sistemit të kontrollit të brendshëm;

- hartimin e instruksioneve dhe udhëzimeve shtesë përk zbatimin e rregulloreve të brendshme nga paragrafi 1 i këtij paragrafi, duke ofruar interpretim lidhur me zbatimin e tyre, nëse është e nevojshme;

- zhvillimin dhe menaxhimin e sistemeve të brendshme të kontabilitetit në nivel të një ndërmarrje në pronësi publike, duke përfshirë kontabilitetin e kostos dhe menaxhimit;

- dhënien e këshillave dhe mbështetjes udhëheqësve të njësisë të brendshme organizative në kuadër të ndërmarrjes publike në formësimin dhe zhvillimin e sistemit të kontrollit të brendshëm që mundëson njohjen e ndikimeve financiare të veprimtarive të punës, përk të cilat udhëheqësit janë përgjegjës. në kohën e duhur, të kontrolluar dhe të synuar siç duhet përk të siguruar menaxhim të duhur, etik, ekonomik, efikas dhe efektiv të burimeve;

- koordinimin e vetëvlerësimit të sistemit të kontrollit të brendshëm;

- koordinimin dhe përgatitjen e raportit vjetor përk sistemin e kontrollit të brendshëm nga neni 50 i këtij ligji dhe

- koordinimin e përgatitjes së një plani vjetor përk zhvillimin e sistemit të kontrollit të brendshëm përk proceset kyçe të menaxhimit financiar dhe kontrollit.

Neni 26

(1) Njësisë Qendrore e Harmonizimit përgatit dhe përditëson Manualin përk menaxhimin financiar dhe kontrollin, i cili publikohet në faqen e internetit të Ministrisë së Financave, me miratim nga ministri i Financave. Manuali përk menaxhimin financiar dhe kontrollin përmban udhëzime përk mënyrën e vendosjes dhe zbatimit të menaxhimit dhe kontrollit financiar, mënyrën e aplikimit të llogaridhënies udhëheqëse dhe mënyrën e përgatitjes së akteve të brendshme përk menaxhimin dhe kontrollin financiar.

(2) Ministri i Financave më hollësisht e përcakton mënyrën e kryerjes së detyrave në kompetencë të njësisë organizative të çështjeve financiare.

21. Trajnim përk menaxhim financiar dhe kontroll

Neni 27

Menaxherët dhe personat e përfshirë në koordinimin e zhvillimit të sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit kanë të drejtën e trajnimit profesional përk zbatimin e sistemit të kontrollit të brendshëm, sipas Planit të trajnimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit të miratuar nga Ministria e Financave.

III. REVIZIONI I BRENDSHËM

1. Qëllimi dhe fushëveprimi i punës së revizionit të brendshëm

Qëllimi i revizionit të brendshëm

Neni 28

Qëllimi i revizionit të brendshëm është të ndihmojë në forcimin e kapaciteteve të subjektit publik për të krijuar, mbrojtur dhe ruajtur vlerat, duke i ofruar udhëheqësisë të subjektit publik siguri të pavarur dhe objektive, këshilla, pasqyrë dhe skenarë të mundshëm në të ardhmen, bazuar në rreziqe.

Fushëveprimi i revizionit të brendshëm

Neni 29

(1) Revizioni i brendshëm, nëpërmjet revizioneve individuale, vlerëson përshtatshmërinë, efikasitetin dhe efektivitetin e sistemit të kontrollit të brendshëm dhe, bazuar në evidenca objektive, ofron një nivel të duhur sigurie se proceset ekzistuese për menaxhimin e rrezikut, kontrollin dhe menaxhimin e funksionimit, përkatësisht qeverisja e korporatës, janë në funksion të:

- arritjes së qëllimeve të subjektit publik;
- kryerjes së aktiviteteve të punës në mënyrë të përshtatshme, etike, ekonomike, efikase dhe efektive;
- pajtueshmërisë së veprimeve me ligjin dhe rregulloret e tjera, planet, programet dhe procedurat;
- rëndësisë dhe gjithëpërfshirjes të informacionit dhe të dhënave financiare dhe të tjera, duke përfshirë raportimin e brendshëm dhe të jashtëm dhe
- mbrojtjes së fondeve nga rreziku i humbjeve të shkaktuara nga keqmenaxhimi, shpenzimet dhe shfrytëzimi i pajustifikuar, si dhe mbrojtjes nga format e tjera të parregullsisë.

(2) Revizioni i brendshëm kontrollon të gjitha programet, projektet, aktivitetet dhe proceset e punës.

(3) Revizioni i brendshëm jep gjetje, opinione dhe rekomandime për përmirësimin e sistemit të kontrollit të brendshëm në fushën e audituar.

(4) Revizioni i brendshëm ofron shërbime këshillimore, njohuri dhe projeksione për skenarë të mundshëm të ardhshëm sipas llojit dhe fushëveprimit të rënë dakord me udhëheqësin e njësisë publike, me qëllim përmirësimin e efektivitetit të proceseve të menaxhimit të rrezikut, kontroleve dhe menaxhimit të funksionimit, d.m.th. qeverisja, duke mos pranuar përgjegjësinë e menaxherit.

2. Krijimi i revizionit të brendshëm

Përgjegjësia për themelimin e revizionit të brendshëm

Neni 30

Udhëheqësi i subjektit publik është përgjegjës për krijimin dhe sigurimin e kushteve për kryerjen e funksionit të revizionit të brendshëm.

Krijimi i një funksioni të revizionit të brendshëm

Neni 31

(1) Ndër shfrytëzuesit amë të buxhetit duhet të krijohet një njësi funksionale për revizionin e brendshëm.

(2) Njësia e revizionit të brendshëm e themeluar te shfrytëzuesi amë buxhetor kryen funksionin e revizionit të brendshëm te shfrytëzuesit buxhetorë dhe ndërmarrjet me pronësi publike, nën juridiksionin e tyre, në të cilat nuk është krijuar njësi funksionale e revizionit të brendshëm.

3. Numri minimal i punonjësve në njësitë e revizionit të brendshëm

Neni 32

(1) Udhëheqësi i shfrytëzuesit amë buxhetor themelon njësinë e revizionit të brendshëm në pajtim me kriteret e mëposhtme:

- me së paku një auditor të brendshëm dhe udhëheqës të njësisë së revizionit të brendshëm, nëse mesatarja e realizimit të buxhetit/planit financiar te shfrytëzuesi amë buxhetor është deri në 500 milionë denarë në tri vitet e fundit;

- me së paku dy auditorë të brendshëm dhe udhëheqësin e njësisë së revizionit të brendshëm, nëse mesatarja e realizimit të buxhetit/planit financiar te shfrytëzuesi amë buxhetor është prej 500 milionë denarë deri në 2 miliardë denarë në tri vitet e fundit ose numri i të punësuarve është të paktën 80 dhe

- me së paku tre auditorë të brendshëm dhe udhëheqësin e njësisë së revizionit të brendshëm, nëse mesatarja e realizimit të buxhetit/planit financiar te shfrytëzuesi amë buxhetor është më shumë se 2 miliardë denarë në tre vitet e fundit ose numri i të punësuarve është së paku 150.

(2) Numri i revizorëve të brendshëm mund të jetë më i madh se minimumi nga paragrafi (1) i këtij neni dhe atë e cakton secili shfrytëzues amë buxhetor, duke marrë parasysh vëllimin e punës dhe qëllimet e përcaktuara, numrin e subjekteve publike për të cilat revizion i brendshëm kryhet, numrin e punonjësve dhe burimet financiare në dispozicion të shfrytëzuesit amë buxhetor.

4. Pavarësia dhe kompetencat e revizionit të brendshëm

Pavarësia organizative dhe funksionale e revizionit të brendshëm

Neni 33

(1) Revizioni i brendshëm bazohet si njësi organizative e brendshme e pavarur dhe në mënyrë hierarkike dhe funksionale i përgjigjet drejtpërdrejt udhëheqësit të subjektit publik.

(2) Në subjektin publik ku është themeluar këshilli drejtues, komisioni (komiteti) mbikëqyrës ose i kontrollit, revizioni i brendshëm përgjigjet edhe para këshillit.

(3) Pavarësia funksionale e revizionit të brendshëm arrihet me pavarësinë e tij nga njësitë e tjera organizative në subjektin publik gjatë planifikimit të punës, kryerjes së funksionit të revizionit të brendshëm dhe raportimit.

Pavarësia dhe kompetencat e revizorëve të brendshëm

Neni 34

(1) Auditorët e brendshëm kryejnë ekskluzivisht punë të revizionit të brendshëm dhe nuk mund të përfshihen në kryerjen e funksioneve ekzekutive të njësisë publike.

(2) Auditorët e brendshëm nuk mund të shkarkohen ose të ricaktohen në punë tjetër me qëllim të paraqitjes së situatës ose dhënies së rekomandimeve të caktuara.

(3) Auditorët e brendshëm duhet të jenë të pavarur dhe objektivë në punën e tyre dhe të shmangin konfliktet e interesit.

(4) Udhëheqësi i njësisë së revizionit të brendshëm ose auditori i brendshëm nuk duhet të marrin pjesë në revizion, nëse ekziston një nga konfliktet e mëposhtme të interesit:

- gjatë vitit paraardhës, udhëheqësi i njësisë së revizionit të brendshëm ose auditori i brendshëm ka qenë i punësuar në njësinë organizative të njësisë publike që do të auditohet;
- gjatë vitit paraardhës udhëheqësi i njësisë së revizionit të brendshëm ose auditori i brendshëm, bashkëshorti ose i afërmi i tij deri në shkallën e dytë, ka drejtuar subjektin publik, i cili është planifikuar të jetë objekt revizioni;

- udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm ose auditori i brendshëm, bashkëshorti ose i afërmi i tij deri në shkallën e dytë kanë pjesë ose aksione në subjekte që përdorin fonde që përfaqësojnë shpenzime shtetërore dhe kanë marrëdhënie biznesi me entet publike, të cilat planifikohen të të auditohet dhe

- ka rrethana të tjera që mund të çojnë në konflikt interesash sipas vlerësimit të udhëheqësit të njësise së revizionit të brendshëm ose revizorëve të brendshëm.

(5) Auditorët e brendshëm, gjatë kryerjes së funksionit të revizionit të brendshëm, kanë të drejtë të plotë, të lirë dhe të pakufizuar për qasje në të gjithë dokumentacionin, të dhënat dhe informacionet që janë thelbësore për kryerjen e punës së revizionit të brendshëm, pavarësisht nga forma dhe bartësi i të dhënave. ruhen të dhënat, si dhe aksesit ndaj punonjësve dhe aseteve materiale.

(6) Nëse gjatë kryerjes së revizionit të brendshëm, auditorët e brendshëm duhet të përdorin dokumentacion, të dhëna dhe informacione të klasifikuara me një shkallë konfidencialiteti, ata duhet të kenë parasysh dispozitat për informacionin e klasifikuar.

(7) Auditorët e brendshëm janë të detyruar të ruajnë konfidencialitetin e të dhënave dhe informacioneve që u janë vënë në dispozicion gjatë kryerjes së funksionit të revizionit të brendshëm, përveç nëse me ligj parashikohet ndryshe.

5. Kërkesat që duhen plotësuar nga udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm dhe auditorët e brendshëm dhe provimi për marrjen e certifikatës për një të autorizuar të brendshëm auditor në sektorin publik

Kërkesat që duhen plotësuar nga udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm dhe auditori i brendshëm

Neni 35

(1) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm duhet të ketë:

- diplomë universitare me të paktën 240 kredite sipas SETK ose të përfunduar diplomën VII/1;
- Vërtetim për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik të lëshuar nga ministri i Financave dhe
- pesë vjet përvojë pune, nga të cilat të paktën tre vjet në revizion të brendshëm ose revizion.

(2) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm emëron ose shkarkon udhëheqësin e njësise publike.

(3) Formën dhe përmbajtjen e vërtetimit nga paragrafi (1) paragrafi (2) i këtij neni, i përcakton ministri i financave.

Neni 36

(1) Personi i cili është i punësuar në sektorin publik në pajtim me dispozitat ligjore që rregullojnë plotësimin e pozitave në sektorin publik dhe i cili ka certifikatë për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik të lëshuar nga ministri i Financave, si auditor i brendshëm.

(2) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, personi i cili nuk posedon vërtetimin nga paragrafi (1) i këtij neni dhe është i punësuar rishtazi në njësine e revizionit të brendshëm në pajtim me dispozitat ligjore me të cilat rregullohet plotësimi i vendeve të punës në sektorin publik.

(3) Personi nga paragrafi (2) i këtij neni në afat prej tre muajsh pas emërimit të tij, paraqet kërkesë për marrjen e certifikatës për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik në Ministrinë e Financave dhe në afat prej dy vjetësh nga fillimi i provimit në të cilin përfshihet për të plotësuar kushtet për marrjen e certifikatës për auditor të brendshëm të autorizuar.

(4) Nëse personat nga paragrafi (2) i këtij neni për arsye të arsyeshme nuk mund të pajisen me certifikatë për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik, afati nga paragrafi (3) i këtij neni pushon dhe vazhdojnë nga dita e përfundimit të arsyes së justifikuar.

(5) Nëse personi nga paragrafi (2) i këtij neni nuk e merr certifikatën për revizor të autorizuar të brendshëm në sektorin publik në kushtet nga paragrafi (3) i këtij neni, i njëjti do t'i caktohet një tjetër i përshtatshëm. pozicionin sipas arsimimit dhe aftësive të tij.

6. Provimi për marrjen e certifikatës për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik

Neni 37

(1) Provimi për marrjen e certifikatës për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik zhvillohet sipas Programit për zbatimin e provimit për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik (në tekstin e mëtejme: Programi për zbatimin e provimit).

(2) Për të dhënë provimin për marrjen e certifikatës për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik, kandidati duhet të plotësojë këto kushte:

- të ketë diplomë universitare me të paktën 180 kredite sipas ECTS ose të përfunduar shkallën VII/1 dhe
- të ofrojë dëshmi se vërtetimi nga neni 35, paragrafi (1), nënparagrafi 2 dhe neni 36, paragrafi (1) i këtij ligji është kusht për kryerjen e detyrave të vendit të punës në të cilin personi është emëruar ose është person i punësuar në Njësine Qendrore për Harmonizim në Ministrinë e Financave.

(3) Me marrjen e certifikatës për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik, personi merr titullin e auditorit të brendshëm të autorizuar në sektorin publik.

(4) Provimin për marrjen e certifikatës për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik e përgatit dhe e organizon komisioni pesë anëtarësh nga radhët e punëtorëve të Ministrisë së Financave, i emëruar nga ministri i Financave.

(5) Personi i cili ka marrë certifikatën për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik regjistrohet në Regjistrin e revizorëve të brendshëm të autorizuar për sektorin publik nga neni 52, paragrafi 1, nënparagrafi 6 i këtij ligji.

(6) Ministri i Financave miraton Programin për zbatimin e provimit dhe përcakton mënyrën e organizimit, regjistrimit, dhënies së provimit, raportimit të rezultateve të provimit, formën dhe përmbajtjen e formularëve për organizimin, regjistrimin, marrjen dhe raportimin e rezultateve të certifikatës për marrjen e provimit për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik, si dhe mënyrën e marrjes së certifikatës për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik nga paragrafi (7) i këtij neni.

(7) Një person që zotëron një certifikatë ndërkombëtare të Auditorit të brendshëm të certifikuar (CIA) të lëshuar nga Instituti i Auditorëve të Brendshëm (IIA) ose Qendra për Ekselencë në Financa (CEF) dhe Instituti i Financave Publike dhe Kontabilitetit (CIPFA) plotëson atij i lëshohet kërkesa për marrjen e certifikatës për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik dhe certifikatën për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik.

(8) Për dhënien e provimit për marrjen e certifikatës për revizor të autorizuar të brendshëm në sektorin publik nga paragrafi (1) i këtij neni, paguhet tarifë, e cila përcaktohet me kompensim të miratuar nga ministri i Financave. Kompensimi përcaktohet në bazë të kostove faktike për organizimin dhe zhvillimin e provimit.

7. Mënyra e kryerjes së punës së revizionit të brendshëm

Korniza e Revizionit të Brendshëm

Neni 38

- (1) Puna e revizionit të brendshëm kryhet në pajtim me:
- Rregulloret që rregullojnë revizionin e brendshëm në sektorin publik të Republikës së Maqedonisë së Veriut;
 - Kuadri ndërkombëtar për praktikat profesionale;

- Statuti i revizionit të brendshëm dhe aktet e brendshme të subjektit publik në pajtim me këtë ligj dhe
- praktikat më të mira nga shtetet anëtare të Bashkimit Europian.

(2) Njësia Qendrore për Harmonizim përgatit dhe përditëson Manualin e revizionit të brendshëm, i cili publikohet në faqen e internetit të Ministrisë së Financave pas miratimit të ministrit të Financave. Manuali mbulon metodologjinë që duhet të zbatojnë auditorët e brendshëm gjatë kryerjes së revizionit të brendshëm.

Planifikimi i revizionit të brendshëm

Neni 39

- (1) Puna e revizionit të brendshëm kryhet sipas:
- Strategjisë për revizionin e brendshëm,
 - Planit vjetor për revizionin e brendshëm dhe
 - Planit për revizion të brendshëm individual.

(2) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm në bazë të vlerësimit të rrezikut përgatit Strategjinë dhe Planin vjetor për revizionin e brendshëm dhe ia paraqet për miratim udhëheqësit të njësise publike, përkatësisht këshillit sipas rastit, jo më vonë se data 31 dhjetor të vitit aktual për periudhën e ardhshme. Të gjitha ndryshimet në Strategjinë dhe Planin vjetor të revizionit të brendshëm duhet të miratohen gjithashtu nga udhëheqësi i njësise publike, përkatësisht këshilli aty ku është e zbatueshme.

(3) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm pranë subjektit publik nën autoritetin e shfrytëzuesit amë buxhetor përgatit propozimin për Strategjinë dhe Planin vjetor për revizion të brendshëm në koordinim me udhëheqësin e njësise së revizionit të brendshëm të shfrytëzuesit amë buxhetor.

(4) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm të shfrytëzuesit amë të buxhetit, jo më vonë se fundi i vitit aktual, Strategjinë dhe Planin vjetor për auditim për periudhën e ardhshme në mënyrë elektronike ia dorëzon Njësise Qendrore për Harmonizim dhe udhëheqësve të njësive organizative të subjekteve publike.

(5) Amendamentet e Strategjisë dhe Planit vjetor të revizionit të brendshëm i dorëzohen Njësise Qendrore për Harmonizim në afat prej tetë ditësh nga dita e miratimit të tyre.

(6) Udhëheqësit të cilët janë përgjegjës për sistemin e kontrollit të brendshëm duhet të ofrojnë të dhëna për vlerësimin e rrezikut që kanë ndikim në operacione, në mënyrë që planet e revizionit të brendshëm nga paragrafi (1) i këtij neni të mbulojnë fushat me rrezik potencialisht të rëndësishëm.

(7) Plani për çdo revizion të brendshëm individual përgatitet nga auditorët e brendshëm dhe miratohet nga udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm.

Kryerja e revizionit të brendshëm

Neni 40

(1) Auditorët e brendshëm janë përgjegjës për përcaktimin, analizimin, vlerësimin dhe dokumentimin e informacionit të mjaftueshëm për të arritur objektivat individuale të revizionit.

(2) Auditorët e brendshëm gjatë kryerjes së aktiviteteve të revizionit të brendshëm janë përgjegjës për përcaktimin e informacionit dhe fakteve që janë të mjaftueshme, të besueshme, relevante dhe të dobishme për arritjen e objektivave individuale të revizionit.

(3) Auditorët e brendshëm duhet të bazojnë konkluzionet e tyre dhe rezultatet e revizioneve individuale në evidencën e revizionit që ata mbledhin dhe formojnë duke zbatuar procedurat e duhura të revizionit.

Njoftimi i rezultateve të revizionit të brendshëm

Neni 41

(1) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm është përgjegjës për raportimin e rezultateve të revizionit individual të udhëheqësi i subjektit të audituar dhe

udhëheqësi i subjektit publik, dhe nëse është e nevojshme edhe njësive të tjera organizative përkatëse brenda subjektit publik. Ai gjithashtu i raporton këshillit çdo tremujor ose sipas kërkesës, kur është e aplikueshme.

(2) Rezultatet e revizionit individual raportohen në formë të raportit të revizionit.

(3) Raportimi për rezultatet e revizionit të brendshëm individual përfshin përgatitjen e një draft raporti të revizionit, harmonizimin e draft raportit të revizionit me subjektet e audituara, përgatitjen e një raporti përfundimtar të revizionit dhe dorëzimin e raportit përfundimtar të revizionit.

(4) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm miraton dhe nënshkruan raportin përfundimtar të revizionit.

(5) Planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve të revizionit të brendshëm, i cili është pjesë e raportit përfundimtar të revizionit, nënshkruhet nga udhëheqësi i subjektit publik.

8. Përgjegjësia për zbatimin dhe monitorimin e zbatimit të rekomandimeve të revizionit të brendshëm

Neni 42

(1) Personi përgjegjës i subjektit të audituar është përgjegjës për zbatimin e rekomandimeve në planin e veprimit nga neni 41, paragrafi (5) i këtij ligji.

(2) Personi përgjegjës nga subjekti i audituar e informon udhëheqësin e njësise së revizionit të brendshëm për gjendjen e zbatimit të rekomandimeve brenda afateve të kontraktuara.

(3) Udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm monitoron zbatimin e rekomandimeve dhe njofton udhëheqësin e njësise publike, përkatësisht bordin sipas rastit.

9. Programi për sigurimin e cilësisë dhe përmirësimin e revizionit të brendshëm

Neni 43

(1) Programi për sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë së revizionit të brendshëm përgatit dhe zbatohet nga udhëheqësi i njësise së revizionit të brendshëm, me qëllim që:

- të vlerësojë nivelin e përputhshmërisë së funksionit të revizionit të brendshëm me këtë ligj dhe rregulloret e tjera që rregullojnë revizionin e brendshëm në sektorin publik;
- të vlerësojë efikasitetin dhe efektivitetin e funksionit të revizionit të brendshëm dhe
- të përcaktojë mundësitë për përmirësim.

(2) Ministri i Financave e përcakton mënyrën e përgatitjes së Programit për sigurimin dhe përmirësimin e cilësisë së revizionit të brendshëm, nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Auditori i brendshëm i autorizuar duhet t'i referohet trajnimit prej së paku 60 orësh për një periudhë tre vjeçare, përkatësisht ndjekjen e trajnimeve prej së paku 20 orësh në vit në kuadër të zhvillimit të vazhdueshëm profesional.

(4) Ministri i Financave përcakton mënyrën e zhvillimit të vazhdueshëm profesional të revizorëve të brendshëm.

10. Kontrolli i cilësisë së funksionit të revizionit të brendshëm

Neni 44

(1) Kontrolli i cilësisë së funksionit të revizionit të brendshëm kryhet nga Njësia Qendrore e Harmonizimit, me qëllim që:

- të përcaktojë gjendjen e revizionit të brendshëm në sektorin publik dhe nivelin e përputhshmërisë së funksionit të revizionit të brendshëm me ligjin dhe rregulloret e tjera

që rregullojnë revizionin e brendshëm në sektorin publik, me metodologjinë e revizionit të brendshëm dhe praktikatat më të mira nga anëtarë. shtetet e Bashkimit Europian;

- të japë rekomandime për përmirësimin e funksionit të revizionit të brendshëm, sipas rastit dhe
- për të mbledhur informacion për të përmirësuar metodologjinë e revizionit të brendshëm.

(2) Ministri i Financave përcakton mënyrën e kryerjes së rishikimit të cilësisë së funksionit të revizionit të brendshëm nga Njësia Qendrore e Harmonizimit.

11. Përgjegjësitë dhe detyrimet e udhëheqësit të njësive së revizionit të brendshëm

Neni 45

(1) Udhëheqësi i njësive së revizionit të brendshëm është përgjegjës për:

- përgatitjen e Strategjisë dhe Planit vjetor për revizionin e brendshëm bazuar në vlerësimin e rrezikut në bashkëpunim me udhëheqësit, përkatësisht personat përgjegjës në njësinë publike;

- sigurimin e performancës së funksionit të revizionit të brendshëm në pajtim me Kornizën Ndërkombëtare të Praktikave Profesionale (IPPF), si dhe me rregulloret që rregullojnë revizionin e brendshëm në sektorin publik, duke përfshirë pjesëmarrjen në zbatimin e revizionit të brendshëm;

- sigurimin e monitorimit të zbatimit të rekomandimeve të dhëna nga revizioni i brendshëm dhe i jashtëm, pra nëse rekomandimet janë zbatuar në pajtim me planin e veprimit;

- përgatitjen e raporteve individuale, periodike dhe vjetore për punën e revizionit të brendshëm;

- përgatitjen e raporteve për gjendjen e zbatimit të rekomandimeve të revizionit të brendshëm me kërkesë të Njësive Qendrore për Harmonizim;

- përgatitjen e një Programi për sigurimin e cilësisë dhe përmirësimin e revizionit të brendshëm;

- përgatitjen e Kartës për revizionin e brendshëm dhe
- përmbushjen e detyrimeve të tjera që rrjedhin nga Korniza Ndërkombëtare e Praktikave Profesionale (IPPF), si dhe rregulloret që rregullojnë revizionin e brendshëm në sektorin publik.

(2) Për kryerjen e kontrolleve të fushave të veçanta, udhëheqësi i njësive publike, me rekomandimin e udhëheqësit të njësive së revizionit të brendshëm, mund të angazhojë ekspertë me njohuri profesionale për të ofruar ndihmë eksperte gjatë kontrollit.

(3) Udhëheqësi i njësive së revizionit të brendshëm merr pjesë në kolegjiunet e menaxhmentit të subjektit dhe paraqet Strategjinë dhe Planin vjetor të revizionit, Raportin vjetor për punën e revizionit të brendshëm dhe raportet për zbatimin e rekomandimeve të revizionit të brendshëm.

Neni 46

Udhëheqësi i njësive së revizionit të brendshëm, në pajtim me udhëzimet e Ministrisë së Financave, dorëzon informacione në lidhje me njësinë e revizionit të brendshëm dhe auditorët e brendshëm me qëllim mbajtjen e Regjistrat të Njësive të Revizionit të Brendshëm, Regjistrat të Auditorëve të Brendshëm dhe Regjistrat të Revizorëve të Brendshëm të Autorizuar në sektorin publik.

Këshilli i Revizionit

Neni 47

Subjektet publike formojnë këshill për revizion në pajtim me dispozitat e ligjit me të cilin rregullohen kushtet për revizionin e personave juridikë që veprojnë në Republikën e Maqedonisë së Veriut.

IV. RAPORTI MBI MENAXHIMIN DHE KONTROLLIN FINANCIAR DHE REVIZIONIN E BRENDSHËM

Njoftimi i shfrytëzuesve amë buxhetorë

Neni 48

(1) Udhëheqësi i shfrytëzuesit amë buxhetor është i obliguar që deri më 15 prill të vitit aktual për vitin paraprak t'i dorëzojë Njësive Qendrore për Harmonizim, Raport vjetor për sistemin e kontrollit të brendshëm në sektorin publik.

(2) Raporti vjetor për sistemin e kontrollit të brendshëm në sektorin publik përfshin veçanërisht sa vijon:

- Raport mbi fondet e planifikuara dhe të shpenzuara sipas zërave (pasqyrë krahasuese në tabelë);

- Raport mbi suksesin e programeve dhe projekteve të realizuara;

- Raport mbi aktivitetet e realizuara për ngritjen dhe zhvillimin e sistemit të menaxhimit financiar dhe kontrollit;
- Raport mbi vetëvlerësimet e kryera të sistemit të kontrollit të brendshëm në planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit, prokurimin publik dhe lidhjen e kontratave, kontabilitetin dhe raportimin;

- Raport mbi performancën e funksionit të revizionit të brendshëm;

- Raport mbi zbatimin dhe rekomandimet tjera të revizionit të jashtëm dhe të brendshëm të shfrytëzuesit buxhetor dhe ndërmarrjeve në pronësi publike nën juridiksionin e tij;

- Raport mbi treguesit financiarë të ndërmarrjeve në pronësi publike nën juridiksionin e tij dhe

- Deklaratë për cilësinë dhe gjendjen e kontrolleve të brendshme.

(3) Raportin vjetor për sistemin e kontrollit të brendshëm në sektorin publik nga paragrafi (2) i këtij neni e nënshkruan udhëheqësi i shfrytëzuesit amë buxhetor dhe është pjesë përbërëse e Raportit vjetor për punën e shfrytëzuesit amë buxhetor.

(4) Ministri i Financave më hollësisht e përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e dorëzimit të raporteve nga paragrafi (2) paragrafët 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 dhe deklaratën nga paragrafi (2) paragrafi 8 të këtij neni.

Njoftimi i shfrytëzuesve buxhetorë

Neni 49

(1) Udhëheqësit e shfrytëzuesve buxhetorë, përveç Entit Shtetëror të Revizionit, janë të obliguar t'i dorëzojnë shfrytëzuesit amë buxhetorë Raport vjetor për sistemin e kontrolleve të brendshme në sektorin publik, jo më vonë se 15 mars i vitit aktual për vitin e kaluar.

(2) Raporti vjetor për sistemin e kontrolleve të brendshme në sektorin publik në veçanti përfshin:

- Raport për fondet e planifikuara dhe të shpenzuara sipas zërave (vështrim tabelor krahasues);

- Raport mbi suksesin e programeve dhe projekteve të realizuara;

- Raport mbi vetëvlerësimet e kryera të sistemit të kontrollit të brendshëm në planifikimin dhe ekzekutimin e buxhetit, prokurimin publik dhe kontraktimin, kontabilitetin dhe raportimin;

- Raport mbi zbatimin dhe rekomandimet tjera nga revizioni i jashtëm dhe i brendshëm dhe

- Raport për kryerjen e funksionit të revizionit të brendshëm, në rast se shfrytëzuesi buxhetor ka krijuar revizion të brendshëm.

(3) Raportin vjetor për sistemin e kontrolleve të brendshme në sektorin publik nga paragrafi (2) i këtij neni e nënshkruan udhëheqësi i shfrytëzuesit buxhetor dhe është pjesë përbërëse e Raportit vjetor për punën e shfrytëzuesit buxhetor.

(4) Ministri i Financave më hollësisht e përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e paraqitjes së raporteve nga paragrafi (2) i këtij neni.

Njoftimi i ndërmarrjeve në pronësi publike

Neni 50

(1) Udhëheqësi i ndërmarrjes në pronësi publike është i obliguar t'i dorëzojë shfrytëzuesit amë buxhetor Raportin vjetor për sistemin e kontrollit të brendshëm në sektorin publik më së voni deri më 15 mars të vitit aktual për vitin paraprak, i cili përbëhet nga:

- Raport mbi zbatimin dhe rekomandimet tjera të revizionit të jashtëm dhe të brendshëm dhe
- Raport mbi treguesit financiarë.

(2) Raportin vjetor për sistemin e kontrolleve të brendshme në sektorin publik nga paragrafi (1) i këtij neni e nënshkruan udhëheqësi i ndërmarrjes publike dhe është pjesë përbërëse e Raportit vjetor për punën e ndërmarrjeve publike. ndërmarrje.

(3) Ministri i Financave më hollësisht e përcakton formën, përmbajtjen dhe mënyrën e paraqitjes së raporteve nga paragrafi (1) i këtij neni.

V. KËSHILLI PËR KONTROLLIN E BRENDSHËM FINANCIAR NË SEKTORIN PUBLIK

Neni 51

(1) Këshilli për kontroll të brendshëm financiar në sektorin publik (në tekstin e mëtejme: Këshilli) themelohet me qëllim të promovimit të zhvillimit të sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik. Këshilli është organ këshillimor i ministrit të Financave pa kompetenca menaxheriale.

(2) Me propozim të ministrit të Financave, anëtarët e Këshillit i emëron dhe i shkarkon Qeveria e Republikës së Maqedonisë së Veriut. kryetari i Këshillit është ministri i Financave.

(3) Anëtarë të Këshillit janë personat që kanë njohuri dhe përvojë në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit, revizionit të brendshëm ose revizionit, drejtues të enteve publike, si dhe drejtues të Njësive Qendrore për Harmonizim.

(4) Anëtarët e Këshillit emërohen për një periudhë prej katër vjetësh.

(5) Punët administrative dhe teknike për Këshillin e kryen Njësia Qendrore për Harmonizim. Sekretari i Këshillit dhe zëvendësi i tij përcaktohen nga radhët e punonjësve të Njësive Qendrore për Harmonizim.

(6) Anëtarë i Këshillit largohet para përfundimit të mandatit:

- me kërkesën e tij ose
- nëse nuk i kryen më detyrat që ka kryer në momentin e emërimit.

(7) Detyrat e Këshillit janë:

- dhënia e rekomandimeve për zhvillimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe revizionit të brendshëm;

- monitorimi i zbatimit të rekomandimeve nga paragrafi 1 i këtij paragrafi, të dhëna nga Këshilli dhe Ministria e Financave;

- dhënia e këshillave dhe mendimit për draft - raportin vjetor të konsoliduar për sistemin e kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik para miratimit të tij nga ministri i Financave dhe para dorëzimit të tij në Qeverinë e Republikës së Maqedonisë së Veriut.

(8) Ministria e Financave i siguron Këshillit të gjitha informacionet e nevojshme për kryerjen e detyrave në pajtim me këtë ligj, ndërsa udhëheqësi i njësive publike, me kërkesë të Këshillit, i jep të dhënat e nevojshme për kryerjen e detyrave të tij. detyrat.

(8) Mënyra e punës, marrja e vendimeve dhe çështjet tjera me rëndësi për punën e Këshillit përcaktohen me Rregulloren e punës së Këshillit.

(9) Këshilli mbledhet sipas nevojës, së paku dy herë në vit.

VI. NJËSIA QENDRORE HARMONIZIMI

Neni 52

(1) Njësia Qendrore për Harmonizim është përgjegjëse për:

- përgatitjen e akteve ligjore dhe nënligjore në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe revizionit të brendshëm;

- koordinimin e zhvillimit të sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik me ministritë përgjegjëse për reformat e administratës dhe institucionet e tjera;

- përgatitjen e metodologjisë së punës për zhvillimin e menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe revizionit të brendshëm;

- koordinimin e trajnimeve për menaxherët dhe personat e përfshirë në koordinimin e zhvillimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe revizionit të brendshëm, me qëllim të shpërndarjes së metodologjisë së përcaktuar dhe standardeve të punës;

- përgatitjen e raportit vjetor të konsoliduar për funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik;

- krijimin dhe mirëmbajtjen e regjistrave të njësive të revizionit të brendshëm, revizorëve të brendshëm dhe revizorëve të brendshëm të autorizuar për sektorin publik;

- krijimin dhe mbajtjen e Regjistrat të njësive organizative për çështje financiare dhe drejtuesve të njësive organizative për çështje financiare;

- kryerjen e rishikimit të cilësisë së zhvillimit të sistemit për menaxhim financiar dhe kontroll;

- kryerjen e një rishikimi të cilësisë së funksionit të revizionit të brendshëm dhe

- organizimin e revizioneve ad hoc të kryera nga auditorë të brendshëm nga subjekte individuale të sektorit publik, për revizione në të cilat subjekti i revizionit tejkalon qëllimin, përkatësisht kompetencën e subjektit individual nga sektori publik ose subjektit të revizionit është i tillë. një natyrë që qasja multidisiplinare e rishikimit të brendshëm është më e dobishme. Gjetjet dhe rekomandimet e këtij lloji të revizionit u prezantohen subjekteve të audituara dhe raporti përfundimtar i dorëzohet subjekteve të përfshira.

(2) Ministri i Financave më hollësisht e përcakton mënyrën e krijimit dhe mbajtjes së regjistrave nga paragrafi (1) paragrafët 6 dhe 7 të këtij neni.

(3) Udhëheqësi i subjektit publik është i obliguar që punonjësve të Njësive Qendrore të Harmonizimit t'u mundësojë qasje në dokumentet dhe informatat tjera të nevojshme për shqyrtimin e cilësisë së funksionimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe revizionit të brendshëm.

(4) Trajnimet për menaxherët dhe personat e përfshirë në koordinimin e zhvillimit të menaxhimit financiar dhe kontrollit dhe revizionit të brendshëm, me qëllim të shpërndarjes së metodologjisë së përcaktuar dhe standardeve të punës, organizohen dhe zbatohen nga Ministria e Financave.

(5) Trajnimet nga paragrafi (4) i këtij neni realizohen nga trajnues vendas dhe/ose të huaj me përvojë më shumë se pesë vjet në fushën e menaxhimit financiar dhe kontrollit ose revizionit, të cilët i emëron ministri i Financave.

(6) Për pjesëmarrje në trajnimin nga paragrafi (4) i këtij neni paguhet tarifë, e cila përcaktohet me tarifë të miratuar nga ministri i Financave. Masa e kompensimit për pjesëmarrjen në trajnim përcaktohet në bazë të kostove të organizimit dhe zhvillimit të trajnimit.

(7) Trajnuesit nga paragrafi (5) i këtij neni kanë të drejtë në kompensim, shuma e të cilit caktohet varësisht nga kohëzgjatja në orë, kompleksiteti dhe nevoja për përgatitjen e materialeve për realizimin e trajnimit. Masa e kompensimit monetar për trajnerët përcaktohet në Tarifen e miratuar nga ministri i Financave.

Neni 53

(1) Raporti vjetor i konsoliduar nga neni 52 paragrafi (1), paragrafi (5) i këtij ligji përgatitet në bazë të raporteve vjetore të shfrytëzuesve amë buxhetorë nga neni 48, paragrafi (1) i këtij ligji.

(2) Draft-raporti i konsoliduar vjetor nga paragrafi (1) i këtij neni shqyrtohet nga Këshilli, pas së cilës e miraton ministri i Financave dhe i dorëzon Qeverisë së Republikës së Maqedonisë së Veriut deri më 31 korrik të vitit aktual për vitin paraardhës.

(3) Raporti vjetor i konsoliduar nga paragrafi (1) i këtij neni publikohet në ueb faqen e Ministrisë së Financave.

VII. NDËRMARRJA E AKTIVITETEVE PËR PARANDALIMIN E PARREGULLSIVE DHE MBIKËQYRJES

Neni 54

(1) Sistemi i kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik funksionon edhe për parandalimin e rreziqeve të parregullsive dhe mashtrimeve.

(2) Nëse konstatohen parregullsi dhe/ose ekziston dyshimi për parregullsi dhe mashtrim që mund të kenë ndikim negativ në të ardhurat/hyrjet, shpenzimet/daljet, aktivet dhe detyrimet, do të raportohen rastet e parregullsive të tilla dhe dyshimet për parregullsi dhe mashtrim në pajtim me dispozitat e Ligjit për Mbrojtjen e Denoncuesve.

(3) Njësia Qendrore për Harmonizim nuk është organ përgjegjës për trajtimin e raporteve për parregullsi dhe mashtrime.

Neni 55

(1) Mbiqëqyrjen mbi zbatimin e dispozitave të këtij ligji për të cilat janë konstatuar kundërvajtje e bën Ministria e Financave nëpërmjet inspektimit financiar në sektorin publik, në pajtim me ligjin me të cilin rregullohet inspektimi financiar në sektorin publik.

VIII. DISPOZITA NDËSHKUESE

Neni 56

(1) Për kundërvajtje, dënohet me gjobë në shumë prej 250 deri në 500 euro në kundërvlerë denari, udhëheqësi i subjektit publik, nëse:

- nuk ka miratuar aktet e brendshme nëpërmjet të cilave duhet të zhvillohen procedurat për zbatimin e proceseve kyçe të menaxhimit financiar në nivel njësie, duke përfshirë zhvillimin e kontrolleve ex-ante dhe ex post dhe rolet dhe detyrat, kompetencat dhe përgjegjësitë e njësive të brendshme organizative, të përfshira në zbatimin e proceseve kyçe të menaxhimit financiar (neni 8 paragrafi (1));

- me rastin e delegimit të kompetencave dhe përgjegjësi, nuk zbatohet parimi i ndarjes së detyrave dhe i njëjti zyrtar është përgjegjës për dy nga gjërat e mëposhtme në të njëjtën kohë: miratimi i ndërmarrjes së detyrimeve financiare, miratimi i pagesës dhe kontabilitetit. (neni 10 paragrafi (3));

- nuk ka krijuar revizion të brendshëm (neni 33 paragrafi (1));

- nuk ka nënshkruar planin e veprimit për zbatimin e rekomandimeve nga raporti përfundimtar i revizionit të brendshëm (neni 41, paragrafi (5)).

(2) Me gjobë në shumë prej 250 deri në 400 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet udhëheqësit të njësive organizative për çështje financiare pranë shfrytëzuesit amë

buxhetor për kundërvajtje të kryer nëse nuk e miraton planin vjetor për zhvillim të sistemit të kontrollit të brendshëm për proceset kyçe për menaxhim financiar dhe kontroll (neni 21, paragrafi (1), paragrafi 8 dhe neni 25, paragrafi (1), paragrafi 8);

(3) Gjobë në shumë prej 250 deri në 500 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet udhëheqësit të shfrytëzuesit amë buxhetor, shfrytëzuesit buxhetor dhe ndërmarrjes në pronësi publike për kundërvajtje të kryer, nëse njësia organizative për çështje financiare bën prokurim dhe nënshkruan kontrata në kundërshtim me parimin e ndarjes së detyrave (neni 10 paragrafi (4));

(4) Gjobë në shumë prej 250 deri në 500 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet për kundërvajtje udhëheqësit të shfrytëzuesit amë buxhetor nëse nuk dorëzon Raport vjetor për sistemin e kontrollit të brendshëm në sektorin publik (neni 48 paragrafi (1));

(5) Me gjobë në shumë prej 250 deri në 400 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet për kundërvajtje udhëheqësit të shfrytëzuesit buxhetor (përveç Entit Shtetëror të Revizionit) nëse nuk i dorëzon shfrytëzuesit amë buxhetor raport vjetor për sistemi i kontrollit të brendshëm në sektorin publik (neni 49 paragrafi (1));

(6) Gjobë në shumë prej 250 deri në 400 euro në kundërvlerë denari do t'i shqiptohet për kundërvajtje udhëheqësit të subjektit publik nëse shfrytëzuesit amë buxhetor nuk i dorëzon raport vjetor për sistemin e kontrollit të brendshëm në sektori publik (neni 50 paragrafi (1)).

Neni 57

(1) Për kundërvajtjet nga neni 56 i këtij ligji, procedurë kundërvajtëse e zbaton dhe sanksion për kundërvajtje e shqipton gjykata kompetente.

(2) Ministria e Financave paraqet kërkesë për fillimin e procedurës për kundërvajtje gjykatës kompetente nëpërmjet inspektimit financiar në sektorin publik.

(3) Për veprat e përcaktuara me këtë ligj, inspektorët financiarë janë të obliguar që kryesit të veprës t'i propozojnë procedurë për zgjidhje para se të paraqesin kërkesën për procedurë kundërvajtëse, në pajtim me Ligjin e Kundërvajtjeve.

(4) Ministri i Financave e përcakton formën dhe përmbajtjen e urdhërpagesës me vonesë.

IX. DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 58

(1) Aktet nënligjore të parapara me këtë ligj do të miratohen në afat prej tetëmbëdhjetë muajsh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Deri në ditën e hyrjes në fuqi të akteve nënligjore nga paragrafi (1) i këtij neni, aktet nënligjore të miratuara në bazë të Ligjit për Kontroll të Brendshëm Financiar Publik (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë). numri 90/09, 12/11, 188/13 dhe 192/15).

Neni 59

(1) Udhëheqësit e njësive së revizionit të brendshëm dhe auditorët e brendshëm të cilët deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji kanë dhënë provimin për auditor të brendshëm të autorizuar të fituar në organizatën e Qendrës për Ekselencë në Financa (CEF), Institutit të Revizorëve të Brendshëm (IIA) ose nga organizata të tjera relevante, plotësojnë kushtet për marrjen e certifikatës për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik nga neni 35, paragrafi (1), nënparagrafi 2 i këtij ligji dhe nga neni 36, paragrafi (1) i këtij ligji.

(2) Udhëheqësit e njësive së revizionit të brendshëm dhe auditorët e brendshëm të cilët deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë në proces të dhënies së provimit për revizor të brendshëm të autorizuar të organizuar nga organizatat

пërkatëse, i plotësojnë kushtet për marrjen e certifikatës. për auditorin e brendshëm të autorizuar në sektorin publik të lëshuar nga ministri i Financave nga neni 35, paragrafi (1), nënparagrafi 2 dhe nga neni 36, paragrafi (1) i këtij ligji, nëse brenda dy viteve nga data e me fillimin e provimit për revizor të brendshëm të certifikuar në sektorin publik në pajtim me Programin për kryerjen e provimit nga neni 37 paragrafi (1) i këtij ligji, të përfundojë procedurën për provimin për revizorin e brendshëm të certifikuar. Procedura e nisur për dhënien e provimit për auditor të brendshëm të autorizuar vërtetohet me paraqitjen e njoftimit dhe të bashkëngjitur dëshminë e moduleve të kaluara.

(3) Udhëheqësit e njësisë së revizionit të brendshëm të cilët deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji nuk posedojnë certifikatë/certifikatë për auditor të brendshëm të autorizuar, vazhdojnë të ushtrojnë funksionin e udhëheqësit të revizionit të brendshëm dhe janë të detyruar të pajisen certifikatën për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik të lëshuar nga ministri i Financave brenda dy viteve nga dita e fillimit të provimit për një auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik në pajtim me Programin për kryerjen e provimit nga neni 37, paragrafi (1) të këtij ligji.

(4) Revizorët e brendshëm të cilët deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji nuk e kanë dhënë provimin nga paragrafi (1) i këtij neni, vazhdojnë të kryejnë detyra të revizionit të brendshëm dhe janë të detyruar të pajisen me certifikatë për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik në afat prej katër vjetësh nga dita e fillimit të provimit për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik në pajtim me Programin për provim nga neni 37, paragrafi (1) i këtij ligji.

(5) Udhëheqësit e njësisë së revizionit të brendshëm dhe auditorët e brendshëm të cilët deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji kanë përfunduar me sukses trajnimin dhe kanë kaluar një pjesë të moduleve të provimit për certifikatën e revizionit të njohur ndërkombëtarisht CIPFA për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik, të njohë modulet e kaluara brenda dy viteve nga dita e fillimit të provimit për auditor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik në pajtim me Programin për zbatimin e provimit nga neni 37 paragrafi, (1) të këtij ligji.

(6) Subjektet publike që nuk janë të përfshira në nenin 31 të këtij ligji dhe të cilat kanë krijuar funksion të revizionit të brendshëm deri në datën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, vazhdojnë të ofrojnë të njëjtën gjë.

(7) Mbajtja e provimit për revizor të brendshëm të autorizuar në sektorin publik në pajtim me këtë ligj, do të fillojë të organizohet më së voni në afat prej njëzet e katër muajsh nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 60

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji, Ligji për Kontrollin e Brendshëm Financiar Publik (Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë nr. 90/09, 12/11, 188/13 dhe 192/15) pushon së vlefshmi, përveç për dispozitat e nenit 47 dhe nenit 48, paragrafi (1), nënparagrafi 10, të cilat do të zbatohen deri më 31 korrik 2028, duke përfunduar me përgatitjen e Raportit vjetor për funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar publik për vitin 2027.

Neni 61

Dispozitat e neneve 48, 49, 50 dhe 53 të këtij ligji, të cilat i referohen përgatitjes së Raportit vjetor të konsoliduar për funksionimin e sistemit të kontrollit të brendshëm financiar në sektorin publik, do të fillojnë të zbatohen nga 1 janari 2029.

Neni 62

Ky ligj hyn në fuqi me ditën e publikimit në Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë së Veriut.

4456.

Vrз основа на членот 75, ставови 1 и 2 од Уставот на Република Северна Македонија, претседателот на Република Северна Македонија и претседателот на Собранието на Република Северна Македонија, издаваат

У К А З ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

Се прогласува Законот за изменување и дополнување на Законот за матичната евиденција, што Собранието на Република Северна Македонија го донесе на седницата одржана на 12 декември 2024 година.

Бр. 08-6055/1
12 декември 2024 година
Скопје

Претседател на Република
Северна Македонија,
Гордана Сиљановска-Давкова, с.р.

Претседател на Собранието
на Република Северна
Македонија,
Африм Гаши, с.р.

ЗАКОН ЗА ИЗМЕНУВАЊЕ И ДОПОЛНУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА МАТИЧНАТА ЕВИДЕНЦИЈА

Член 1

Во Законот за матичната евиденција („Службен весник на Република Македонија” број 8/1995, 38/2002, 66/2007, 98/2008, 67/2009, 13/13, 43/14, 148/15, 27/16 и 64/18 и „Службен весник на Република Северна Македонија” број 14/20, 129/23 и 183/24), во член 2 во ставот 1 зборовите: „Министерство за правда“ се заменуваат со зборовите: „Министерство за дигитална трансформација“.

Член 2

Во член 2-а во ставот 1 зборовите: „за правда“ се заменуваат со зборовите: „за дигитална трансформација“.

Во ставот 4 по точката 1) се додава нова точка 1-а), која гласи:

„1-а) активно го познава македонскиот јазик и него-вото кирилско писмо;“.

Во точката 5) точката на крајот од реченицата се заменува со точка и запирка.

По точката 5) се додава нова точка 6), која гласи:

„6) поседува сертификат за познавање на компјутерски програми за канцелариско работење.“.

Член 3

По членот 2-а се додава нов член 2-б, кој гласи:

„Член 2-б

Директорот на Управата е должен да изготви Годишен план за работа за наредната година и најдоцна до 1 декември во тековната година да го достави на одобрување до министерот за дигитална трансформација.

Годишниот план за работа од ставот 1 на овој член содржи:

- Програма на планирани активности за наредната година што треба да биде во согласност со стратегиите и стратешките цели на Владата на Република Северна Македонија,

- Финансиски план за наредната година, кој содржи податоци за реализација на планираните активности, планираните приходи и расходи на Управата за наредната година, групирани по структура и по организациска структура на Управата, како и предвидените капитални инвестиции на Управата за наредната година.